

Одлучивање у војној организацији

УДК 355.42/.43

Др Спасоје Мучибабић, пуковник

У досадашњој теорији и пракси одлучивања у војној организацији најчешће је као најзначајнији критеријум за избор метода обрађивано време, док информацијама о противнику, односно познавању ситуације у целини, није посвећивана одговарајућа пажња. На основу анализе системског приступа одлучивању уопште и одлучивању у оружаним снагама НАТО-а предложен је квалитетно нов приступ одлучивању у војној организацији.

Одлучивање по методологији D^3 (Detection, Decision, Destroy – откриј, одлучи, уништи), која је разрађена у ОС НАТО-а, неопходно је подврћи детаљној анализи и изнаћи најприхватљивију методологију за наше услове. У раду је предложена и разрађена методологија O^3 (откриј, одлучи, онемогући), која је заснована на нашим реалним могућностима. Та методологија је посебно актуелна за средње и мале земље на стратегијском нивоу одлучивања и у тренутној политичко-војној ситуацији.

Постојећи процес одлучивања у војсци у току извођења борбених дејстава

Одлучивању у војној организацији током историје посвећивала се велика пажња. Посебно су разрађиване методе за одлучивање у борбеним дејствима, којима је требало олакшати командантима да у изузетно тешким условима боље искористе своје ресурсе и победе противника. Сложаност и специфичност оружане борбе имају одређене карактеристике због којих је потребан и посебан приступ одлучивању. Најзначајније су:

- број и карактер неодређености;
- непотпуност расположивих информација;
- немогућност или смањење могућности за експеримент у борби;
- изузетна сложеност борбених дејстава;
- доступне сфере пространства (земља, вода, ваздушни простор);
- мултидисциплинарни карактер одлучивања, у које су укључене области од политике, преко технике и економије, до медицинских наука.

До сада је одлучивање у борбеним дејствима у Војсци Југославије углавном обрађивано у војним правилима и упутствима (на пример, *Рад команде на припреми и организацији борбених дејстава*).¹ Процес рада команде на доношењу одлуке дели се на следеће фазе:

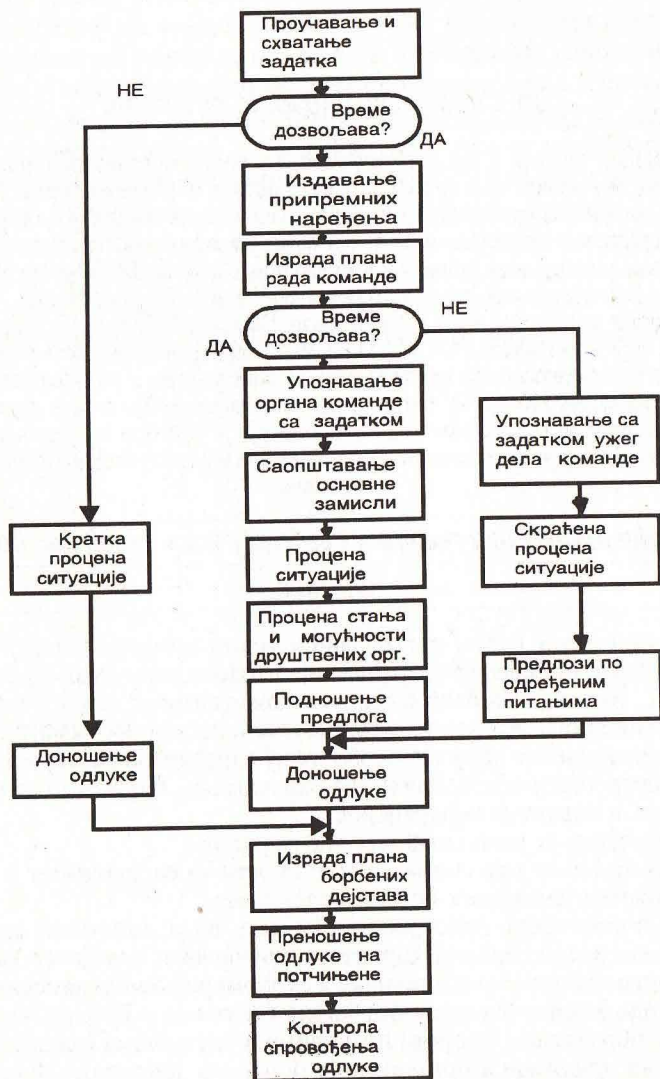
¹ Група аутора, *Упутство за рад команди*, ВИЗ, Београд, 1983.

- рад команде до добијања задатка;
- рад команде после добијања задатка, у којем су главне активности везане за доношење одлуке;
- рад команде на остварењу одлуке;

БЕЗ КОНСУЛТОВАЊА
КОМАНДЕ

ПОТПУН МЕТОД
РАДА

СКРАЋЕНИ МЕТОД
РАДА

Шема 1 – Процес рада команде по добијању задатка

- рад команде на контроли припрема и извођењу борбених дејстава;
- рад команде у току борбених дејстава.

Наведене фазе су детаљно обрађене. При томе су изучавана, пре свега, искуства стечена до Другог светског рата и са многих ратних вежби које су припремане и изведене у условима блоковске политике и равнотеже биполарног система у свету. Рад команде после добијања задатка обухвата активности које су наведене у шеми 1.²

Активности су приказане у три колоне, зависно од методе рада команде који је примењен (без консултовања команде, потпуни метод и скраћени метод рада). Критеријум за примену методе рада команде на припреми и доношењу одлуке било је расположиво време, јер је у том периоду у доктринама малих земаља изузетна важност придавана времену као трајању. Један од разлога је, вероватно, и закључак да је ефикасно супротстављање Хитлеровој стратегији блицкрига могуће ако се одлуке донесу брзо и јединице према њима отпочну своја дејства. Међутим, у најновијим ратовима, а посебно у рату у Персијском заливу, време је изгубило такав значај на стратегијском нивоу, док је на оперативном и, посебно, на тактичком нивоу тај чинилац још увек веома важан. Наиме, Ирачани су неколико месеци раније знали када ће бити нападнути уколико не испуне постављене услове, а исто је било и у Републици Српској, 1994. године, у нападима на Горажде и Бихаћ.

Пошто интензиван развој технологије, која обезбеђује изузетно велику брзину рада, сада омогућава командама да скрате време потребно за обављање рутинских послова, а на већем степену развоја, уз примену информатичке технологије, могу се обрађивати и сложеније активности, настала је потреба за критичком анализом решења у одлучивању и постојећим правилима, посебно на стратегијском нивоу.

На шеми 1 уочљиво је да информације о противнику, односно познавање противника, нису довољно уважене у правилима у којима је описан процес рада команде на доношењу одлуке. Осим тога, решења у правилима су застарела и углавном су заснована на руским искуствима из Другог светског рата и из периода „хладног рата“. Због тога је неопходно да се сагледају основни научни (системски) приступ у теорији одлучивања и искуства страних армија из те области, пре свега чланица НАТО-а, и да се, након тога, дефинише процес одлучивања у Војсци Југославије.

Системски приступ одлучивању у војсци

Основ науке о одлучивању је системска анализа, у чијој се методологији користе системски приступ и научне методе. Наука о одлучивању бави се решавањем проблема који имају највећи значај за организацију као целину (или за неки њен део). Ти проблеми су веома сложени, па је неопходна свестрана анализа њиховог утицаја на организацију и

² Исто.

окружење, а потом треба применити науку о одлучивању (одговарајуће методе и целину) у оквиру система. Такав начин омогућава идентификацију „скривених“ проблема, који значајно утичу на глобално решење.

Одлука је акт који је настао рационалним избором између више могућих варијаната активности чијом се реализацијом остварује постављени циљ. До најповољније одлуке долази се, у одређеном времену, кроз процес одлучивања, уз примену метода, техника и вештине одлучивања. Под методом се подразумева начин смишљеног и планираног извођења или обављања неког посла чија примена омогућава остварење одређеног циља. *Техника* је скуп правила којих се треба придржавати у извођењу или обављању неког посла, нарочито с обзиром на употребу техничких средстава. *Вештина одлучивања* је способност ефективног коришћења знања у решавању проблема.³ Да би се урадио комплетан системски прилаз одлучивању у војној организацији анализирано је више приступа, а два најпотпунија приступа су приказана на шеми 2 и шеми 3.

Процес одлучивања у оружаним снагама НАТО-а

Последњих година НАТО много улаже у научноистраживачки рад у области одлучивања како би комплексност и динамику борбених дејстава што квалитетније и у реалном времену приказао командантима и њиховим штабовима, и омогућио им доношење оптималних одлука коришћењем савремених метода. У будућим борбеним дејствима, према доктринама НАТО-а, процес одлучивања ће се одвијати у условима које ће карактерисати:

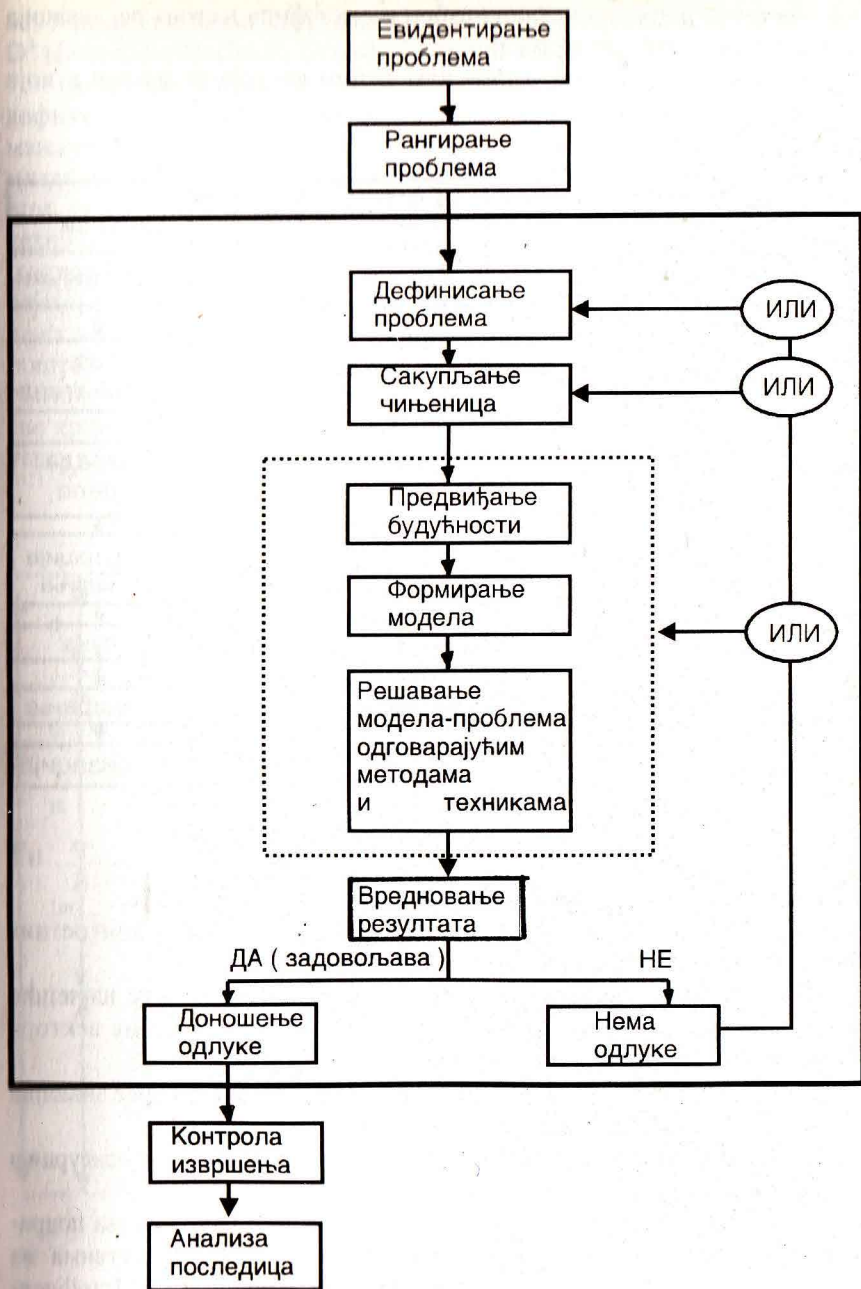
- добијање огромне количине релевантних информација у веома кратком времену (захваљујући развоју сензорске технологије), које ће морати да се редукују, селектирају и вреднују (говори се и о стању хаоса информација);

- потреба да се оптимизоване информације, одлуке, команде и наређења шаљу бројним штабовима ради што бољег, ширег и бржег, тј. правовременог коришћења;

- знатно повећање интензитета борбених активности, које ће због изузетне динамичности условити скраћивање времена за доношење одлуке, тзв. времена реаговања, посебно на тактичком нивоу.

У развијеним армијама НАТО-а одлучивање се изводи уз највеће могуће коришћење савремене технике, па је цео процес назван *Одлучивање по методологији* (технологији) C³I (Command, Control, Communication and Intelligence – прикупљање информација, командовање, одлучивање, контрола и преношење информација). На шеми 4 приказана је општа методологија одлучивања на тактичком или оперативном нивоу, уз кратак опис појединих процеса и временом потребним за реализацију.

³ Милутин Чупић, Rao Tummala. *Савремено одлучивање – методе и примена*, „Научна књига“, Београд, 1991.

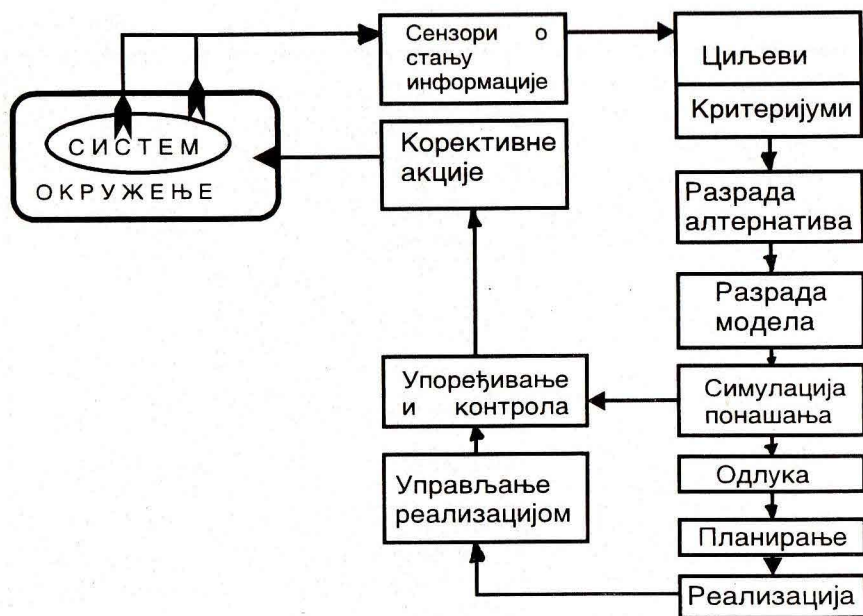

Шема 2 – Процес одлучивања⁴

⁴ Чупић и Николић, *Одлучивање – Теорија и примена*, „Информатор“, Загреб, 1992.

Да би се остварио најбољи избор и омогућила његова реализација свака одлука треба да садржи:

– субјект, објект, структуру или систем на који се односи и који треба да је реализује;

Шема 3 – Структура процеса одлучивања⁵

- активности које треба обавити ради њене реализације;
- систем циљева које треба остварити кроз реализацију конкретних задатака, који се изражава функцијама циља;
- скуп ограничења или лимитирајућих чинилаца који се најчешће исказује системима (не)једначина с непознатим компонентама вектора решења као у функцији циља;
- термине, рокове и просторне, временске и друге ресурсе значајне за обављање појединих задатака ради остварења одлуке;
- систем материјално-техничког, финансијског и другог осигурања реализације одлуке.⁶

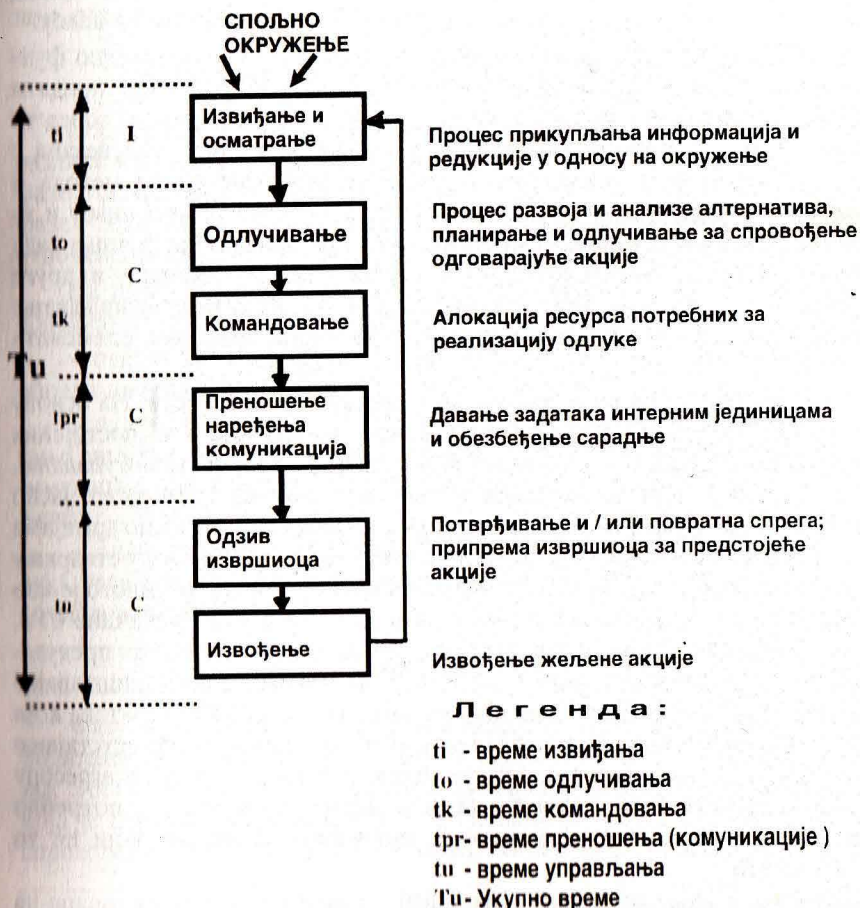
Захтеви које командовању постављају државна руководства подразумевају неминовно опремање оружаних снага (ОС) средствима из система С⁴И (Comand, Control, Communication, Computer and Intelligence), којима систем командовања мора да се и организационо прилагођа-

⁵ Боровић, Бахтијаревић, Бубле, Дујанић и Капустић, *Организацијска теорија*, „Информатор“, Загреб, 1991.

⁶ Исто.

ва. У последње време стручњаци НАТО-а често помињу и методологију D³ (Detection, Decision, Destroy – откриј, одлучи, уништи).

После завршетка Вијетнамског рата у војним доктринама САД дефинитивно је закључено да се однос према човеку мора знатно мењати, јер и највеће количине новца нису биле довољне да покрену младе људе да пођу у рат чији крај је неизвесан, с великом вероватноћом да се може и живот изгубити. Решење је нађено у израженој техничкој надмоћности, која обезбеђује да се с потпуном тачношћу открије циљ, да након тога команда донесе одлуку и да се приступи дејству чији је крај уништење нападнутог објекта. Методологија одлучивања подређена је циљу – уништењу објекта, али се таква одлука доноси пошто се, на основу анализе трошкова и ефеката, покаже да је рентабилна. Тако радикално постављен циљ – **уништење**, захтева да све три фазе имају јасне показатеље да операција мора успети, јер је успех једно од начела њихове војне доктрине.

Шема 4 – Одлучивање према методологији C³I

Основни проблем је како на основу познатих приступа одлучивања у теорији одлучивања и војној пракси у страним оружаним снагама и у нас развити нову методологију која ће одговарати Војсци Југославије у новим, измењеним условима.

Предложени процес одлучивања у војној организацији

На основу анализе приступа процесу одлучивања у теорији одлучивања и постојећег теоријског описа процеса одлучивања у војној организацији, намеће се потреба да се постојећа достигнућа из теорије одлучивања пренесу на војску, уз уважавање специфичности њене организације. Методологију одлучивања оружаних снага НАТО-а приказану као D³ (откриј, одлучи, уништи) треба детаљно изанализирати и пронаћи нову методологију која ће јој се најбоље супротставити. Основна претпоставка за примену методологије одлучивања D³ јесте надмоћност, па се у војној организацији D³ може применити у почетном периоду рата само на тактичком и, изузетно, на оперативном нивоу.

Компарација три наведена приступа показује да је неопходно функцији *Intelligence* (прикупљање информација о противнику) придати много више важности, што је урађено у овом раду увођењем, поред те активности, и активности *анализа ризика*, која је директно везана с прикупљеним информацијама и умногоме утиче на избор метода и техника за доношење оптималне одлуке. На стратегијском нивоу и за период када рат отпочне употребом војних средстава (који почиње када су исцрпљена невојна средства – психолошко-пропагандне и друге операције) треба пронаћи поступке који ће обезбедити преживљавање основних одбрамбених потенцијала, пре свега виталних елемената војске.

Одређивање циља је једна од најзначајнијих активности. На основу конкретних услова и снага противника, својих снага и постојећих борбених ограничења, циљ може бити *уништавање* или *онемогућавање*. *Уништавање* се може поставити као циљ ако је надмоћност јасно изражена, што доминира у одлучивању у армији САД, односно армијама развијених земаља које претендују да имају одлучујућу улогу у стварању „новог светског поретка“. *Онемогућавање* (неутралисање) много је као циљ прихватљивије у том периоду рата за мање земље, величине СРЈ, које воде одбрамбене ратове и намећу агресору дуготрајан рат предузимањем мера за спречавање брзог остварења његовог циља (уништавање наших снага), уз истовремено наношење његовим снагама губитака који су за његову јавност неприхватљиви, што га приморава на одустајање од циља. Ако желимо у почетном периоду рата да нанесемо агресору губитке који ће бити неприхватљиви за његово јавно мњење, потребно је веће додатно улагање у миру у наоружање и опрему који ће то обезбедити.

Услови наметнути распадом СФРЈ обавезују војне теоретичаре да разраде оригиналан процес одлучивања чији је крајњи циљ: *онемогућити*

агресору да уништи СРЈ, без обзира на то ко је агресор – нека велика сила или коалиција. Најповољније је да се процес одлучивања на стратегијском нивоу у периоду рата када је противник много надмоћнији одвија према методологији O^3 – откриј, одлучи, онемогући.

С обзиром на ограничења која има Војска Југославије, посебно материјално-техничка и финансијска, у том периоду тежиште треба усмерити на прве две фазе, за које је потребно мање улагања и знатно више креативности и знања, док је трећи процес (онемогућавање) умногоме логичан резултат прва два процеса. Наиме, пошто се под њим подразумева реализација, он обухвата активности за које су потребна улагања у кратке и ефикасне офанзивне акције и дуготрајне дефанзивне активности, чији је циљ спасавање наших ресурса од уништења и чување за одлучујући тренутак који тек треба да уследи. Процес одлучивања према методологији O^3 треба детаљније обрадити, и то по фазама (откривање, одлучивање, онемогућавање), а у оквиру фаза треба детаљније обрадити саставне активности.

Садржај одлучивања према методологији O^3

Поређењем процеса одлучивања у нас и у ОС НАТО-а уочавају се разлике у наведеном садржају и намеће потреба да се детаљније објасне фазе тог процеса. Посебно је важно да се детаљно објасне прве две фазе – *откривање* и *одлучивање*, како би команде и школе што пре отпочеле са њиховом применом у пракси.

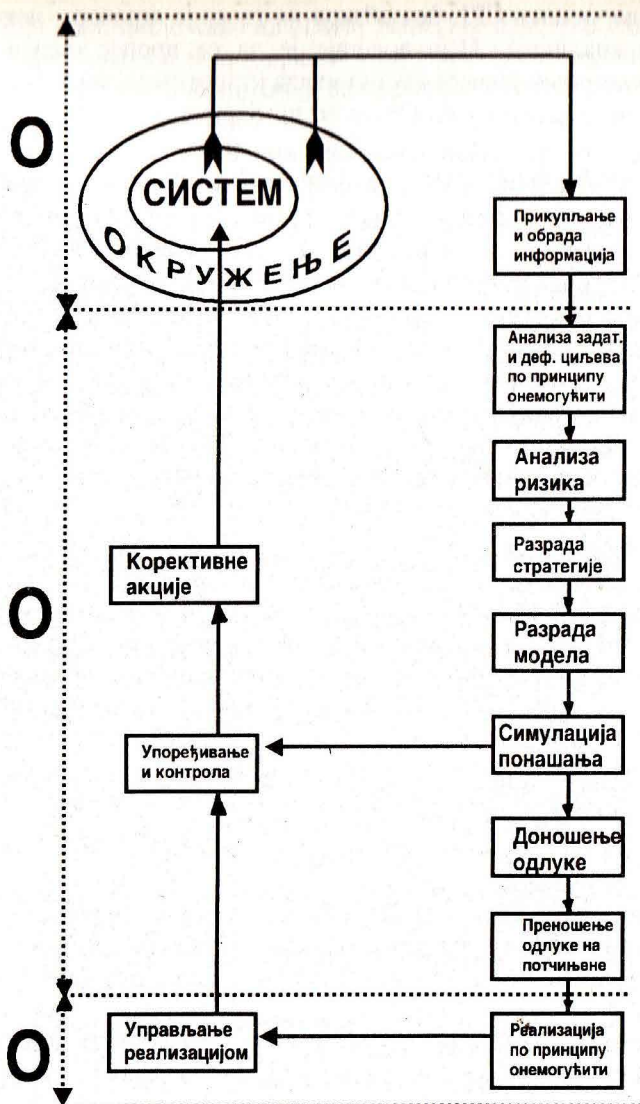
На шеми 5^7 приказан је процес одлучивања по методологији O^3 , подељен на фазе и активности:

- *откривање* (прво O) обухвата скуп активности на прикупљању и обради информација;
- *одлучивање* (друго $O-O^2$) обухвата анализу задатака и дефинисање циљева, анализу разлика, разраду стратегија, разраду модела и симулацију понашања и доношење одлуке и њено преношење на потчињене;
- *онемогућавање* (треће $O-O^3$) обухвата реализацију донетих одлука углавном на принципу „онемогући“ и управљање реализацијом – командовање у борби.

Откривање (O^1)

Фазу откривања чине активности везане за *прикупљање и обраду података*. Прикупљање података је основна активност у фази откривања. Због њене важности у војсци је развијена специјализована служба, која је стручни орган команде и одговорна је за планско квалитетно спровођење те активности. С обзиром на амбијент из којег се прикуп-

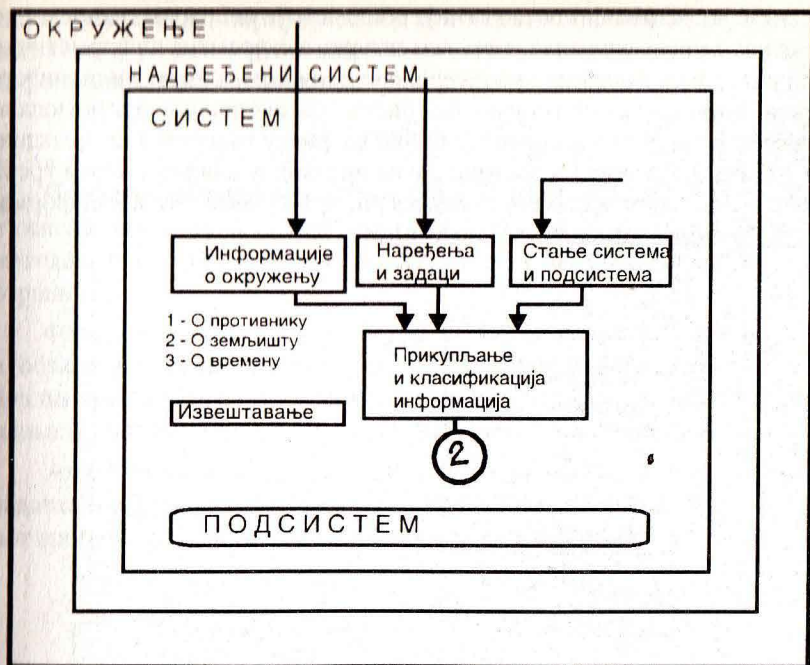
⁷ Спасоје Мучибабић, *Вишекритеријумски аспекти одлучивања у конфликтним ситуацијама* (докторска дисертација), Београд, 1995.

Шема 5 – Процес одлучивања на стратегијском нивоу према методологији O^3

љају (добиају), подаци могу да буду (шема 6) из: окружења, надређеног система и својих подсистема.

Подаци из окружења односе се на непријатеља, земљиште и време. Најважнији су подаци о непријатељу и до њих се најтеже долази. Они највише утичу на смањење изненађења у одлучивању и треба их непрекидно прикупљати. До сада су тежишно прикупљани подаци о непријатељу који су основа за закључивање „како командант види

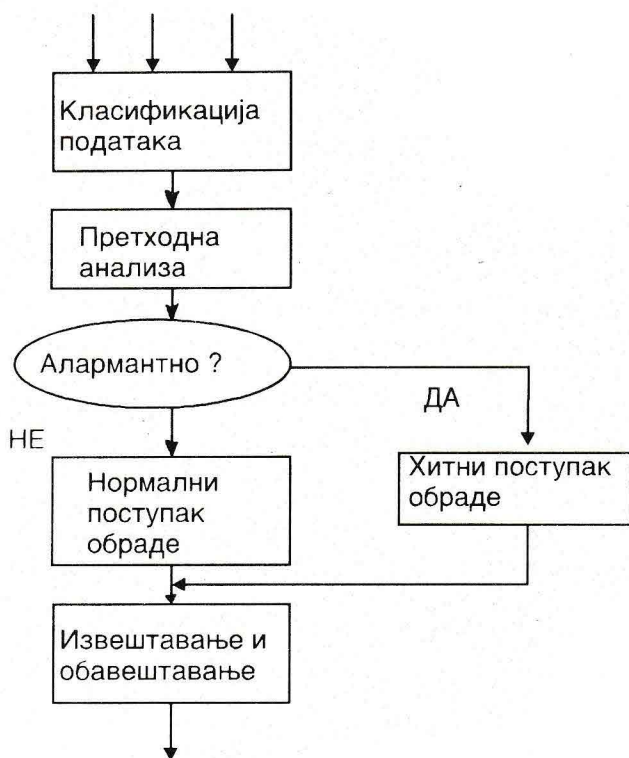
Шема 6 – Токови прикупљања података

непријатеља“. Међутим, веома су значајни и подаци како непријатељ „види – цени нашу јединицу“. Тој групи података до сада је посвећивано мање пажње. Може бити од изузетне важности за исход борбе ако успемо да маскирањем и другим мерама обманемо непријатеља тако да

о нама нема праву слику. *Подаци о земљишту* су најодређенији у процесу одлучивања, посебно ако се изводе одбрамбена дејства. Они се могу добити знатно раније од својих снага и претпостављене команде. *Подаци о времену* као метеоролошкој појави добијају се као предвиђање (прогноза) и конкретни параметри са неког простора. *Подаци из подсистема*, од потчињених јединица, који се добијају преко извештаја или контроле, омогућавају команданту да у сваком тренутку има реалну представу о својој јединици. Због тога се мора непрекидно инсистирати на професионалном извештавању, односно на томе да извештаји буду реалан показатељ стања.

Обрада података је активност којом се од података долази до информација (податак је исказ дат једном изјавном реченицом, а информација је податак који примаоцу доноси неку релевантну новост), а обухвата (шема 7): класификацију, претходну анализу, нормални или хитан поступак стварања информација и реализацију информације (извештавање и обавештавање). Обрада података у команди је анали-

тички (најкреативнији) посао за чије обављање је неопходно непрекидно ангажовање искусних аналитичара и сигурна и савремена информатичка подршка. Све команде су преоптерећене пријемом података или информација које треба обрадити. Да би се та активност организовано спровела подаци се класификују према садржају (оперативни, позадински, безбедносни итд.) и достављају на претходну анализу, којом треба да се утврди њихов карактер (важност) и, према томе, створи информација нормалним или хитним поступком.

Шема 7 – Обрада података

Према степену хитности, подаци (информације) могу се поделити на: узбуњујуће информације, текуће информације и информације као наређење. Приликом добијања *узбуњујућих информација* ток је убрзан и, по правилу, у њиховој обради се ангажују командант и најодговорнији органи команде. Поступак за обраду информација у том случају може да буде хитан или нормалан, зависно од расположивог времена. *Текуће информације* обрађују стручни органи, а мали број тих информација доставља се команданту. По правилу, мала количина таквих информација је и потребна за доношење одлука. *Информација као наређење*, зависно од карактера, разрађује се под руководством команданта или неког другог органа команде. Наређења претпостављене команде, само

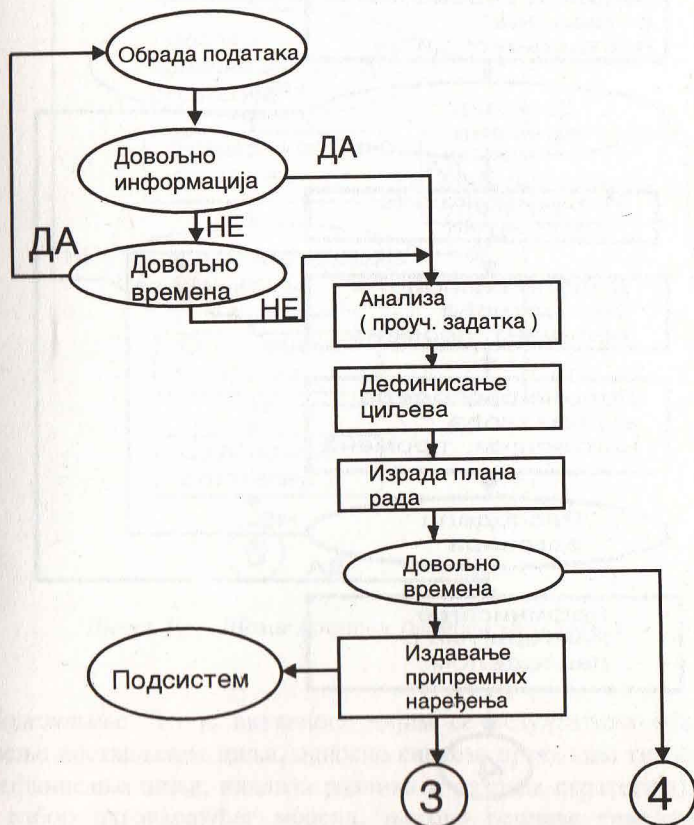
ако су релевантна, обрађују се под руководством команданта. Циљ тих активности је да се командант што више растерети од непотребних информација како би имао времена за креативан рад.

Одлучивање (O^2)

Проблему одлучивања аутори прилазе на различите начине, али је, у основи, код свих след активности сличан, док су разлике најчешће у методи реализације активности, које зависе од конкретних услова и ограничења.

Фаза одлучивања у методологији O^3 јесте процес доношења одлуке, а обухвата следеће активности: анализу рада и дефинисање циљева; анализу ризика; разраду стратегија; разраду модела и симулацију понашања и доношење одлуке и њено преношење на потчињене.

Анализа задатака и дефинисање циљева. На основу добијеног задатка и обрађених информација о противнику, зависно од расположивог времена, приступа се анализи задатака и дефинисању циљева (шема

Шема 8 – Анализа задатака и дефинисање циљева

8). Да би се ангажовање команде и јединица одвијало плански за команду се ради план рада, а јединицама се издају припремна наређења, којима се активирају конкретне припреме у одлуку постављеног циља.

Анализа ризика је неопходна активност у процесу доношења одлуке. Од њеног квалитета у многоме зависи степен изненађења које може да доживи јединица која обавља добијени задатак. На шеми 9, на којој је приказан поступак анализе ризика, уочљиво је да је тежишни задатак те активности дефинисање критеријума, његове расподеле и расподеле вероватноћа релевантних променљивих које одређују критеријуме.

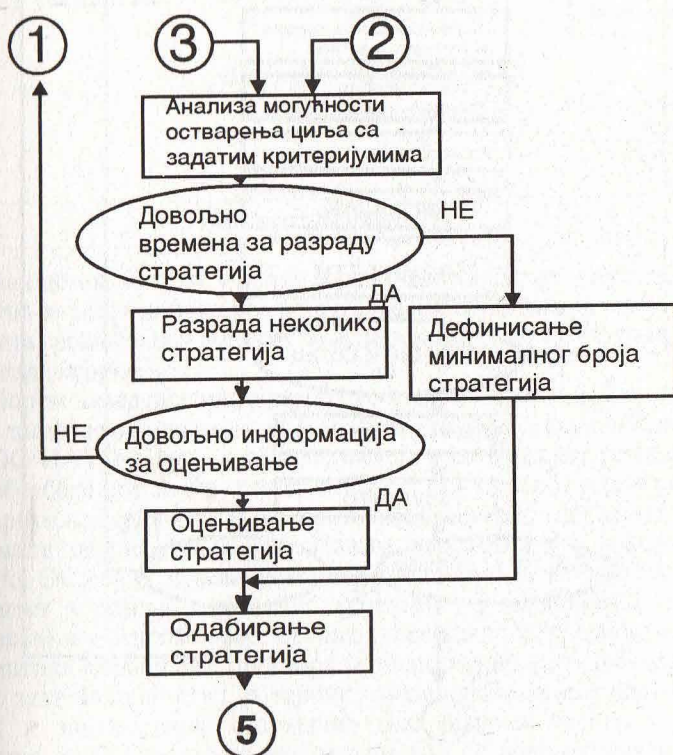
Приликом избора критеријума највећу важност имају ограничења, односно наше расположиве снаге, које не могу на стратегијском нивоу, посебно на почетку агресије, да обезбеде уништење, већ се мора

Шема 9 – Шема процеса анализа ризика

уважити принцип онемогућавања, што подразумева наношење губитака противнику који не дозвољавају остварење циља агресора у планираном времену.

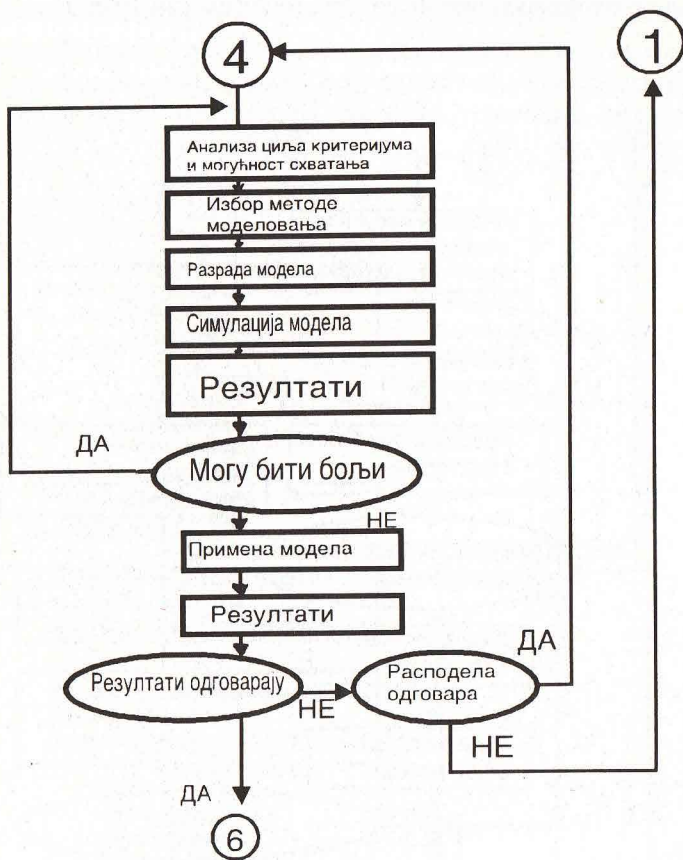
Разрада стратегија. Зависно од расположивог времена, броја и квалитета информација, као резултат те активности може се одредити већи, односно минималан број стратегија – могућих начина остварења циља (шема 10). После одабирања стратегија које је могуће остварити у обављању задатка приступа се наредној активности – разради модела и њиховом тестирању, ако је могуће, методом симулације.

Шема 10 – Шема процеса разрада стратегија

Моделовање. То је активност чијим се резултатима обезбеђује остварење постављеног циља, односно синтеза претходне три активности (дефинисање циља, анализа разлика и разрада стратегија), а обухвата избор одговарајућег модела, његово решење симулацијом и анализу резултата (шема 11).

Уколико се помоћу одабраног модела не добију резултати којима се обезбеђује остварење постављеног циља приступа се провери расподеле и, по потреби, њиховој корекцији. Када се добију резултати који одговарају – обезбеђују остварење постављеног циља, завршен је аналитички део процеса доношења одлуке и команданту се даје неколико могућих модела с образложењима (добре и лоше стране), који потом, на основу анализе добијених резултата и сагледавања целокупне ситуације, доноси јединствену одлуку.

Шема 11 – Шема процеса моделовања

Доношење одлуке и преношење на потчињене. Та активност, као финална, обухвата избор оптималног модела, формирање одлуке и њено преношење на потчињене (шема 12).

Целокупна фаза одлучивања – O^2 (процес доношења одлуке) мора се организовати и извести у непрекидној вези са системом који треба да реализује одлуку и окружењем из којег се добијају подаци. У условима ограничених финансијских могућности та фаза се може сма-

трати најповољнијом за стицање предности над противником, јер су улагања у средства којима се реализује одлука или којима се прикупљају подаци много већа и са већим ризицима. Доношење одлуке и преношење на потчињене, конципирано на тај начин, обезбеђује резултате уколико се поседује одговарајућа информатичка подршка и довољан број развијених програма (апликације) за одговарајуће методе.

Намеће се потреба за оптималним односом улагања у те три фазе, који је променљива величина, често диктирана објективним околностима, које се морају уважавати.

Шема 12 – Шема процеса
доношење одлуке

Онемогућавање (О³)

Фаза онемогућавања у процесу одлучивања према методологији О³ конкретна је реализација прве и друге фазе (*осматрање и одлучивање*), а обухвата: реализацију донетих одлука и командовање у борби (управљање реализацијом).

Избором наведеног циља на стратегијском нивоу повратно се утиче на прве две фазе одлучивања, које могу имати фазе и активности сличне као у ОС НАТО-а, али методе и поступци се значајно разликују. Да бисмо обезбедили успешну реализацију одлука у пракси у рату потребно је остварити надмоћност над противником у одређеним елементима који могу имати одлучујући значај. Пошто смо технички инфериорни у односу на ОС неких земаља потенцијалног агресора морамо остварити надмоћност у *знању* – вештини (умешности) коришћења простора (земљишта) и у оспособљености свих учесника да те предности искористе. Вештина коришћења простора је тесно везана с професионалношћу, што захтева присуство на терену, у јединицама које изводе борбена дејства, и знатно више старешина свих чинова, нарочито млађих старешина. Значи, методологија одлучивања О³ подразумева да одлуке доноси мањи број најодговорнијих старешина, уз максимално коришћење информатичке подршке и преношење тежишта ангажовања старешина на процес *реализације* у току извођења борбених дејстава.

Одлуке које се доносе далеко од места извођења борбених дејстава у основи су уопштене, а њима се решавају јачина, састав и основни начин дејства, па због тога не треба да буду сувише детаљне. Конкретизација одлуке на терену је одлучујућа за исход борбених дејстава, па се оне непрекидно коригују. За то је потребна висока концентрација професионалног старешинског састава за командовање, али и подофи-

цирског кадра, који се ангажује у руковању компликованијим системима у борби (тенкови, артиљеријско-ракетна оруђа итд.). Концентрација старешина у командама, поред „пражњења“ јединица, има као негативну последицу и то што директно производи велику „бирографију“, која непрекидно тражи од јединица одређене извештаје и спречава да се баве конкретним проблемима.

Други елемент у којем је могуће постићи надмоћност над агресором јесте оспособљеност свих учесника у борби (и старешина, и војника). То се може постићи само ако се обука изводи на терену, у реалним условима, и увежбавају сви поступци, што агресор мора да изводи на моделима, макетама, полигонима и у електронским вежбаоницама.

Закључак

Приступ процесу одлучивања по методологији О³ квалитетно је нов и омогућава оптимално кориштење наших могућности. Његове основне карактеристике (принципи) јесу:

- да се противнику можемо супротставити најбоље уколико изучимо његове начине дејства и на њих одговоримо на квалитетно нов начин;

- ограничења (економска, демографска, политичка и војна), која су таква да *знање* чини изузетно важну категорију, а за нас је оно највећа могућност у постојећим условима. Пошто се знање мора стално проширивати, што је једино могуће непрекидним прикупљањем и обрадом информација, намеће се потреба да се О¹ (осматрање) непрекидно и квалитетно спроводи, јер без њега нема крајњег успеха;

- основни критеријум за избор метода рада команде на доношењу одлуке до сада је било *време*. Квалитативно нови услови у којима ће се изводити ратна дејства у будућности намећу потребу да се време, као критеријум, замени *информацијом*, што је у приказаном приступу О³ у потпуности испоштовано;

- оригиналне методе и поступци одлучивања у доношењу одлука О³ условљавају развијање сопствених метода, али на основу информација о одлучивању у другим оружаним снагама и другим делатностима. У фази одлучивања мора се полазити од наших реалних могућности, које нису такве да се можемо фронтално супротставити својим противницима и пут ка победи тражити преко великих жртава, што нам показује и историјско искуство. Зато принцип уништења и разбијања агресора, који захтева много људских губитака, треба заменити еластичнијим принципима, као што је онемогућавање, које поступно, „корак по корак“, води ка циљу. На принципу онемогућавања треба изградити целокупан процес одлучивања и увежбати војску да га реализује.

Високом оспособљеношћу за вођење оружане борбе на конкретном простору (коришћењем свих његових карактеристика) и преношењем тежишта ангажовања старешинског кадра из команди у јединице, где се реализују задаци, стварају се услови да се одлуке квалитетно спроводе и непрекидно коригују у реалном времену према ситуацији, и тако агресору наносе губици који су за њега неприхватљиви и који ће га приморати да одустане од свог циља.